

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria :
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR :

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunei

„BISERICA și ȘCOLA.“

Êr banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

La începutul anului școlastic 1893/4.

Ne mai despart abia câteva zile de începutul anului școlastic viitoriu 1893/4. Profităm deci de ocaziune, și vorbim de nou cu colegii nostri învățători asupra cestiunei cei mari, în serviciul căreia ne-am angajat, asupra educațiunei. Și când vorbim de educațiune, constatăm cu bucuriă, că în timpul din urmă în toate școlele din Metropolia noastră s'au făcut frumos progres. Pre acest teren însă se cere dilnic să facem tot mai mult, și să progresăm cu fiecare zi, tocma așa precum dilnic se înmulțesc pretenziunile și necesitățile poporului reclamate de timpul, în carea trăim.

Și nu ne îndoim, școlele noastre își vor face cu zel și cu succes detorința și în anul, în carele intrăm. Cu toate acestea sperăm, că nu greșim, dacă amintim și de astă-dată o împrejurare cunoscută, dar despre carea nici odată nu se pôte vorbi de ajuns, deorece ea este decizătoare asupra mersului și progresului fiecărei școle, și anume: Este un feliu de lăcomiă a timpului, în carele trăim, ca pre alecuria să-se pună pond pré mare, seau chiar tot pondul, ca în școlă să-se predea cât mai multe cunoscințe elevilor. Și este de sigur bună și favorabilă pentru mersul școlei tendența de a da cât mai multe cunoscințe elevilor, pentru că cunoscințele multe chrănesc vieța intelectuală a omului, și îi înaltă demnitatea. Ca aceste cunoscințe însă se pôtă face din om ceea ce el trebuie să fiă, se mai recere încă ceva. Se recere adecă, ca omul să-le pôtă și valora, să-le scie adecă valora în folosul desvoltării și înaintării sale și în folosul societății. Se recere adecă, că pre lângă cultura materială, pre carea o dăm elevilor în școlă, să-le dăm și o cultură formală.

Acastă cultură formală o vom poté da elevilor numai sub o singură condițiune, și anume: dacă toate cunoscințele, pre cari le dăm elevilor din singuratecile obiecte de învățământ, le vom aduce în legătură cu ideia de Dumneđu și cu scopul suprem, pentru carele trăiesce omul pre acest pământ, seau cu alte cuvinte: dacă toate cunoscințele, ce le învață școlariul în școlă le vom aduce în legătură cu religionea, și dacă religiunea și principiile religiunii crestine vor domina întreg sistemul pe învățământ.

A învăța și a posedea cât mai multe cunoscințe este pentru om o trebuință, reclamată de vieța și desvoltarea vieții sale intelectuale. Aceste cunoscințe conduc însă pre om numai atunci la fericirea, după carea înseteză, și luptă pre pământ, dacă omul se deprinde, și scie a-le pune în aplicare și a-le valora ca mijlôce pentru vieța sa morală în conformitate și în cadrul scopului, pre carele îl normeză vieții omenesci doctrina crestinitismului.

Și scopul suprem al vieții omenesci fiind perfecțiunea și prin perfecțiune bună starea și fericirea vremelnică și vecinică, este natural, că omul va poté valora în vieța cunoscințele sale pentru ajungerea acestui scop mare, dacă acestea încă din școlă se vor aduce în legatură cu perceptele și doctrina dumneđeiescă a crestinitismului.

În această direcțiune și pre acest teren dorim noi a-se pune școlele noastre. O cerem această cu atât mai vertos, cu cât așa se pare, că este un defect al timpului, în carele trăim, ca lumea să incline tot mai mult și mai fără grije de relele consecințe spre materialism, și să-se depărteze de ale religiunii și bisericei. Dorim de sigur cu toții,

să-ne ferescă Dumneșu de a calca și a apuca pre această nefericită direcțiune. Si nu o vom poté altcum preveni, decât făcând și colucrând cu toții din rășputeri, ca religiunea să devină, și să-se facă în școlă și în vieță puterea dominantă, motorul și conducătorul vieții și faptelor noastre. Acesta o pre-tinde natura și menițiunea omului, mijlócele, de cari dispunem, și scopul suprem al vieții omenesci.

Crescerea familiara este basa învățaturii.

„Pentru ce să mai dau copilul la școlă, că dora nu voiu face popă din el“, dăcea badea Milian, când i se cerea pruncul la școlă, mai bine să-mi pazescă vitele, mai mult folos am de el, — ér moș Mihai dăcea, sum serac; nu-l pot ține la școlă pe Ioan al meu, mai mult folos am, că l'am băgat de servitoriu, că mai capăt și eă ceva. Ei! dar nu merge asta așa ómeni buni, le dăcea învățatorul, auzindu-i vorbind astfel! Dvoștră căutați numai la ceea ce e ađi, dar la ceea ce va fi mâne nu gândiți. Nu ve aduceți aminte, că pruncii dvoștră nu vor remané tot prunci, cu cari să ve serviți, ci vor fi și bărbați ca dvoștră, când apoi vor avé lipsă de învățatura, ce și-ar poté-o câștiga în școlă acuma?!

Bine, dle învățator, dăce Toma lui Peleangă, care până acum ascultase la vorbele celor trei, dar ce folos avem noi plugarii de învățatura din școlă, de órece veđ că și cei ce au âmblat la școlă tot atâta trebuie să lucre ca și noi cei ce nu am învățat, numai că șciu scrie numele, dar alta nu le-a remas de când âmblau la școlă?

Ai đis ceva, nene Tomo, dar trebuie să șcii, că tot reul își are isvorul seu, și érá, tótă buba își are lécul ei. Învățatura e un lucru prețios, și cere trudă și ingrigire multă. Ea nu se tórnă ca și cu tolceriul, în capul cuiva, ci se clădește ađi o leacă, mâne mai mult, poimâne așa. Și șcii că la o clădire se cere mai nainte de tóte să fie făcut fundament bun?! Așa stă lucrul și cu învățatura, și ea trebuie să aibă un fundament, pe care apoi să se clădească. Și șcii care e acel fundament? Crescerea bună ce trebuie să i-se dea pruncului. Badea Milian înse dăce, că mai bine se-i pazescă pruncul caprele, moș Mihaiu érá îi-pare bine că-i câștigă pruncul ceva și pe séma casei, băgându-l servitoriú! Apoi câți vor mai fi de părerile d-lor!? Veđi aci e isvorul réului! Omului îi pare bine, când are vite frumoșe; speséză și se îngrijéșce đi și nópte de crescerea lor. Când e vorba însă de propriul séu copil, de crescerea lui, aceea e lucru de a dóna mână. Și óre pentru ce? Pentru că nu cunoșce puterea și folosul învățaturii.

Uită nene Tomo! d-vóștră solviți bucuos 8—10 fl. de o păreche de boi pentru 3—4 luni de pașunat, ca să aveți boi frumoși, ér pentru copil ți-se cere numai, ca să-l trămiți la școlă, și să fii de

ajutor școléi la susținerea ei și la plata învățatoriu-lui pentru creșcerea propriului d-tale fiu.

Cum se poté se fiu de ajutor școléi? Nu póte înveță pruncul meu decă il trămit la școlă, și fără ajutorul meu?

Chiar că nu! Să me pricepi bine!.. Dăsei, că învățatura se clădește pe fundament, și fundamentul învățaturii e creșcerea bună. Una însămnéză a creșce pre cineva și alta a-l învăța să șcie ceva. Din creșcerea bună išvoreșce mintea înțeléptă, care apoi primeșce învățatură. Aceea ce e pașiunea pentru vite și nutrimental pentru ómeni, e învățatură pentru minte.

Învățatura se póte da numai după ce mintea a început a se desvolta, până când acesta trebuie desvoltată îndată ce copilul d-tale începe a vorbi. Așa dară creșcerea bună trebuie să se începă în familie; d-ta trebuie să fii învețatorul, ér familia școlă. Pentru aceea dăsei, că trebuie să fii de ajutor școléi la creșcerea propriului dtale fiu.

Când dta dedai pe copil încă de micuț a merge cu dta la biserică, când acasă te vede împreunându-ți mânilor spre rogațiune și te rogi lui Dumneșu, ai început a lucra la fundamentul, de care vorbi, când muma lui însă îi face semnul crucei în față, probéză și densus, își aduce aminte, că ți-ai împreunat mânilor când te-ai rogat lui Dumneșu face și densus așa, apoi dăce bucuos după mumăsa rogațiunea „T a t a l n o ș t r u,“ etă că și ea ți-a dat ajutor la creșcerea cea bună, familia se preface în școlă.

Așa să șcii, că copiii îndată ce încep a pricepe, așa bagă de séma la tot ce se întemplă în jurul lor, la tot ce se vorbeșce, încât te uimești de ceea ce il veđi făcând, te surprinđi de ce il auzi vorbind. Deci decă voești să fie fundamentul învățaturii, ce are să o primescă, din material bun, trebuie să te ferești de tóte cele ce i-ar da o cale rea creșcerei lui, să alegi cuvintele ce le scoți din gură naintea lui, pentru că trebuie încă să mai șcii și aceea, că așa-i firea, séu cum aș dăce, natura omenescă, că mai iute se dedă omul la reu decât la bine.

Dacă îți iubesci copilul, apoi nu trebuie să lași tot după el, pentru că nu e drept ceea ce auzi din alți părinți, „d a l a s á c á n u p r i c e p e, v a ș c i e l, c á n d v a f i m a i m a r e.“

Trbuie dedat copilul îndată ce numai ceva începe a pricepe, ca să facă numai aceea, ce D-tale îți place, să-i iai ore cum voia lui, căci lăsându-i-o întrégă, atunci ușor se preface în înderetnicie, séu cerbicie, ceea ce noi numim „capriț“ și apoi decă odată se incubă în el dedări și năravuri rele, anevoe, ba din altul de loc nu le mai poți scóte.

Décă dedai odata pre copil să facă numai ceea ce Dtale îți place, — și cred ca Dtale și óri cărui om crescut îi plac numai lucrurile cele bune — atunci se nașce în el o silință proprie de a-ți face bucurie cu aceea, că el face și numai din îndemnul lui, ceea ce știe că-ți place Dtale. Eată că ai ajuns atunci a cu-

lege róde în urma îngrijirii și creșterii ce ai dat copilului Dtale.

Ei bine, dle învățător, Dta ȕici, se nu las după prunc, adecă cum ȕici Dta se-i iau voia, apoi eu am pățit de multe ori cu pruncul meu, că decă îl sfădesc pentru ceva, ori nu îi face mumăsa pe voe, atunci plânge până îi roșesc ochii, de nu-l poți opri, apoi mi-e jele și mi-e teamă, că se betejește.

Veți asta-i asta! Cu asta smintiți Dvóstră părinții întru creșterea pruncilor; ȕiceti că vi jele, decă îi auȕiți plângend. Nu știți, că aceea li-e tótă arma, decă te ar putea el sili pre Dta cu altceva se-i faci pe voe, de sigur nu ar plânge, ne avend însă altă putere, el plange, că șcie că Dta trebuie se-i curmi plânsul cu ceva. Din asta ușor poți pricepe, că în copil este atăta șireție, încât singur își șcie face plan șe te înșele. Și decă șcie el atăta, pentru ce se nu șcie și aceea, că voința Dtale trebuie se fie mai mare, decât a lui.

En lasă-l numai se plângă odată de două ori; te fă că nu-l auȕi, că nu te îngrijești, séu cum am mai ȕice, nu te interesezi de plânsul lui, și vei vedé, că copilul îndată ce observă, că prin plâns numai póte se-și ajungă ținta, de sigur se lasă de el.

Decă însă ȕi-jele de el, și-i curmi plânsul cu aceea, că îi implinești voia, atunci Dta singur întărești în el calea cătră réu, îl faci cerbicos și caprițios. Aȕi îi permiti una, mâne alta, până mai apoi se face el stepân peste Dta, apoi mai trudește-te se-l desveți dela năravuri rele! căci înzédar! Scii dical'a „sucește nuiéua, până e tineră.“ Așa e și cu creșterea pruncilor!

Ca însă se-ȕi scii crește pruncii bine și în frica lui Dumneȕeu, trebuie insuti se ai creșcere. Déca Dta, și ori care părinte, e cu carte, cetind aȕi una, mâne altă învățatură: bună óră din Istoria trecutului, cum din ómeni de rënd au eșit ómeni vestiți și veduți, apoi din vieța de tóte ȕilele cum ómenii cu învățatură și pricepere, își sciu îngriji mai bine tóte lucrurile lor, decât cei fără carte, óre nu se va sili ca și pruncii se se împărtășescă de învețatură? și ore din cât va sci, nu va împărteși însuși pruncilor sei?

Părinții cu carte și cu învățatură totdeuna dau pildă pruncilor, ce se facă și cum se se pórté, ca se ajungă și din ei ómeni cinstiți, și nu lasă pentru mult bine se rămână pruncii lor neînvețăți. Pădurariul domnesc din valé, nepotendu-și trãmite fetele la școlă, fiindcă sunt departe, șcii că le-a învețat însuși se scrie și se cetescă. Asta a facuto, fiindcă cunoșce folosul învățaturii.

(Va urmá.)

Socóta vieții.

— Scriere poporală. —

[Continuare și fine.]

Ei frate, frate, imi-este milă de tine, și te-ași ajuta bucuros, dacă a-și putea, dar én fi bun, și-mi

spune: astă véră, cât a fost vara de lungă, ce mi-ai lucrat! Apoi șcii soră, că eu, bag sémă așa sum făcut, se fiu totdeuna vesel, și așa astă vară am tot cântat. Dacă este așa răspunse furnica, dacă astă vară ai tot cântat, mergi acuma la jucat, și te veselește și mai departe.

Ce va fi mai făcut greurușulu, nu șciu. Șciu însă una, că și la ómeni tot așa le merge, dacă lucră și adună vara, au preste iernă; ér dacă cântă, și se veselesc preste vară. atunci ierna trebuie se jóce, ca se póta, se-se mai încaldescă.

* * *

Anul trece, și se duce, și omul tot cel bêtân rămâne, dacă nu se-ntrebă în ȕiua de anul nou și în tóte ȕilele vieții sale ce-a lucrat și ce-a făcut, ce-a agonisit, și în ce-a sporit în anul cël vechiu?

Dacă însă în ȕiua de anul nou, ica de-a rëndul ȕilele anului, care a sburat, și lentórcé și pre o parte și pre alta, și le mai sucește, și le mai învêrtește — apoi vede, că ce-a făcut bine, ce-a făcut réu, ce n'a făcut de loc, și ar fi potut face, când a cântat, ca greurușul, și când a adunat ca furnica. Gândul și gândurile acestea sunt școla cea mai bună din lume, pentrucă dacă veți, că calea, pre carea ai mers, a avut prea multe cotituri, o schimbi, și apuci pre altă cale mai dréptă, și mai bună.

Sunt multe școle în lume, dar cea mai bună învățatură este mintea, carea și-o cășcigă omul din pățaniă, și dacă nu vrei se-nveți din pățania altora, bine este, se-nveți cel puțin din pățania ta.

Spre a poté înveța din pățaniă nu numai că este bine, dar este neapérat de trebuință, ca omul se-se uite înapoi la ceea ce a pățit, și a petrecut. Și dacă n'o faci, séu n'o poți face acésta mai des, s'o faci macar odată într'un an, în ȕiua când se-ncepe anul.

Ca se-ȕi veți fața, te uiți în oglindă, ér ca se veți, cine ești, și ce plătești, n'ai decât se te uiți înapoi, și se veți, ce-ai lucrat, și ce ai isprăvit!

Uitându-se cineva ȕi de ȕi preste faptele sale dintr'un an, va afla, că a făcut multe și bune și rele; și pre cele bune le puni la răboj d'oparte, ér pre cele rele de alta, apoi le asemănezi unele cu altele, scoți cele rele din cele bune, séu dacă aceea sunt mai multe, cele bune din cele rele, ér ce-ȕi rămâne ȕi-este chipul și asemănarea, în care te veți, ca și într'o oglindă, cât ești de bun și cât ești de voinic.

Socóta acésta este socota vieții, și cine o face, și trăiește cum i-spune ea, se numește om cu socotéla și cu rënduiélă, ér cine nu o face e om de necaz în tóte ale sale. Nimic nu se plătește în lume așa de bine, ca socóta acésta. Eu șciu după mine, că dacă n'ași fi făcut așa, de mult nu s'ar fi ales nimic de mine. Voi știți bine, cei cari sunteți mai bêtâni, cine am fost eu înainte cu 20 de ani, ajunsésem de nu mai șciam nici cui mai sum dëto-

riu, atât eram de încurcat. În séra de anul nou chiar acum 20 de ani m'am culcat necăjit, și după ce m'am întors vr'o două trei césuri în pat și pre o parte și pre alta am adormit. Abia voui fi adormit, când am început a visa un vis urît, de parcă și acum mă apucă frigurile, când mi-aduc aminte de el.

Să făcea, că eram într'o pădure désă, și că de odată se reped asupra mea o mulțime de câni, care de care mai rău, cari toți veneau cătră mine, să mă mușce, și să mă omóre. Eu am început a striga, dar nu era nimenea, care să-mă scape de ei. Ce să fac, cum să mă apër sërăcuț de mama mea. În necăzul meu m'am suít într'un pom, și m'am aședat pre o créngă; ér câinii urlau de desupt, de răsuna pădurea, și dedeau tot întrun'a rôtă pomului, în care mă suisem eu. N'a fost destul cu atâta, ci de odată începù un vânt, de gândeaî că stă, să ducă pământul. Pomul, în carele eram eu, se clatina, și se încovăia, de socoteam, acum, acum să îmbórdă, și eu cad în gura cânilor. În acésta stare mi-a venit în minte, ceea ce mi-a fost spus odată bunica, Dumneđeu s'o odichnescă, pre când eram eu mic, că de câte ori voui fi în vr'o primejdiă, să gândesc la Dumneđeu, și să-l rog, să-mi ierte păcatele, și să nu mă osândescă. Aducându-mi aminte de acestea m'am rugat lui Dumneđeu cu lacrimi de durere, să mă ierte, și să mă scape de mórte; și cum mă rogam, și cum plângeam, parcă vântul tot mai înceta, până când a stat de tot. După ce a stat vântul, auđii odată un glas, carele striga câinii, dar câinii nu se mișcau, ci urlau tot așa de tare, ca și mai nainte.

M'am rugat de nou la Dumneđeu, și când mă rogam mai bine cu ochii plini de lacrimi, d'odata auđii, că glasul omului, care se auđia mai nainte, era acum fórte aprópe, și chiama câinii, dar acestia nu se mișcau din loc, și arétau spre mine. Venind omul acela până la rădăcina pomului, în care eram eu și vedându-mă strigă cătră mine: „de ești om pământean și păcătós, să șcii, că te-ai sfêrșit, pentru că câinii aceștia nu se duc de aici, până când nu te vor sfășia, și nu te vor mânca, ér de ești vr'un urieș, șeau vr'un sméu, iea calea pre vârful pomilor, și eși din pădure, pentru că pădurea acésta o-a făcut Dumneđeu, ca în ea să pérđă pre cei păcătoși.

Săracuțul de mine! când am auđit acestea, încremenisem de spaimă, rogam pre omul acela, să-mă ajute, dar îmi-réspundea, că nu se póte, pentru că plata păcătósului, carele a ajuns aici, este numai mórtea. Când mă trudeam, și mă chinueam așa, mi-am adus aminte, de ceea-ce mi-a spus bunica, că dacă făgăduésece omul lui Dumneđeu îndreptare, atunci îl-iértă, și nu-l osândésece. Mi-am ridicat încă odată ochii cătră ceriu și strigând din inimă cuvintele: greșit'am la ceriu și înaintea ta Dómné, și adu-ți aminte de mine păcătósul, și treci cu vederea fără-delegile mele, și mă scapă.

Când am sfêrșit cuvintele acestea, d'odată m'am trezit din somn spăiméntat și cu ochii plini de lacrimi, încât abia mi-am potut veni în ori. După-ce m'am mai linișcit, m'am sculat din pat, și preumbându-mă prin casă, mă tot gândeam, și mă tot socoteam, că ce este, și ce are să fă cu mine? ce are să însēmneze visul, ce l'am visat?

După multă socotélă și după multă bătăia de cap, am aflat, că peirea, cu carea am fost amenințat în vis, nu este numai un vis; ci în adevér sburdalnicia mea din tinerețe, prin carea am prădat și risipit tot ceea-ce am moșcenit dela părinți, me amenință în tot ceasul cu peire, m'am gândit și m'am socotit, că visul meu este o arétare, ca să mă pocăiesc, și să mă îndreptez, să mă las de sburdalnicia, și să încep o altă vieță. Îmi-venea în minte, cum mi-s'a vëndut pământul, pentru că în loc să-l lucru, am umblat nimic după petreceri și după câte-n lume tóte, cum era să mi-să vëndă a două, séu a treia și și căsuța, ce o mai aveam și altele.

Gândind la acestea m'a lovit un plâns, de îmi-curgeau pre față șiróe de lacrimi fără sfêrșit, și m'a cuprins nișce friguri de durere, de să ferescă Dumneđeu pre tótă lumea de ele.

Între chinurile și durerile mele să făcù ziua, și aducându-mi aminte, că este chiar ziua de anul nou, când am auđit clopotul bisericeî am đis: Dómné a-jută-mi, și nu mă lăsa, să fiu de bătjocura lunei, și să fac de ocară numele părinților mei. Mi-am făcut de trei ori cruce, și am plecat la biserică, unde nu mă mai veduse nimenea, de când m'am cununat.

În biserică m'am pus în genunchi și cerénd dela Dumneđeu iertare, am jurat, că de aci înainte cât voui trăi, nu voui face alta, decât numai bine, ér după biserică, pare că mi se luase o pétră de pre inimă, și am venit acasă mângaiat și îndreptat. Venind acasă am aflat pre masă o chărțiă dela judecată, în carea era scris, că a treia și mi-să vinde casa. Femeia și pruncii începură a plânge, și mi-a trebuit multă trudă, până când i-am potut mângaiia, dar după-ce i-am spus soției mele, ce am pățit în nóptea trecută, și cum m'am rogat în biserică, cum am jurat lui Dumneđeu îndreptare, și cum am venit dela biserică împăcat și mângaiat, — s'a linișcit și dënasa, și încă în séra aceea am luat o casă cu aréndă, în carea precum șciți, am locuit 5 ani, până când mi-a ajutat Dumneđeu, de mi-am cumpérat căsuța acésta.

D'atunci încóce, șciți voi bine, multă vreme am lucrat cu ziua, am păstrat, și am adunat, ér în birt nu m'a mai vedut nimenea, și nici nu mă va vedé nici de aci nainte, și dacă va voi Dumneđeu nici pre pruncii mei.

Am lucrat, și am abătut de atunci încóce, precum ați vedut toți, și am agonisit astadi una, mâne alta, și am trăit cum am potut. Dar mulțemesec în tot césul lui Dumneđeu, că mi-a ajutat, de am ajuns precum mă vedeți.

Acum cred, că ați putut înțelege cu toții, ce însemnează cuvintele: „an nou viață nouă.“ Însemnează, că dacă nu-ți place necazul, și dorești, să aibi an nou mai bun, atunci să te schimbi și din omul cel bătrân, să te faci om nou, și să-te schimbi, în om tiner, pentru-că omul harnic și de omenia tot tiner și cu inima tineră rămâne, cât trăiește, pre când omul prăpădit este tot mort, până când trăiește; și vai și amar de totă viața lui, mai bine ar fi fost, de nu s'ar fi născut.

A și să te faci din om necăjit și nenorocit, om harnic și cinstit în lume, acesta însemnează a face din om bătrân tiner și din cel mort viu. Acesta vi-o doresc eu voue din inimă la toți, cați aveți lipsă, și Dumnezeu să ajute.

* * *

Toți cei de față remasără uimiți, și pare că nu puteau nici vorbi; ér pre Isop, și mai pre vr'o patru ca el, îi lovî un plâns, de gândeai, că stau, să între prin pământ de durere și amarăciune.

Într'un târziu însă începû Buzatul a vorbi și a dice: „să trăiești moș Stane, și Dumnezeu să-ți dea sănătate, că ne-ai deșceptat, și ne-ai luminat, ér tu Isópe, și voi, cari plângeți, șcergeți-vé lacrămile, și fiți ómeni, nu vé lăsați să muriți, ci căutați să faceți și voi ca moșu Stan, și Dumnezeu ne va ajuta la toți.

De atunci încóce tot satul s'a schimbat, a întinerit, și s'a înóit, de i-a eșit vestea în lume și în țéră; ér Isop din slugă, precum ajunsese și el, după ce prăpădisé averea dela părinți, s'a făcut de mult stăpân și gazdă, ba a fost în mai multe rënduri și chinez la sat; și în satul Rumenesci nu se mai vede acum nici un om necăjit, pentru-că toți au întinerit, și au înviat, și la toți le merge bine: ér ómenii, când se întâlnesc unul cu altul în ziua de anul nou, nu-și mai dic, și nu-și mai poftesc alta, decât: „an nou, viață nouă.“

D I V E R S E.

* *Diua nașcerii Măjestații Sale* Prégloriosului nostru Impérat și Rege apostolic Francisc Iosif Antâiul s'a sêrbat Vinerea trecută cu totă solemnitatea și în biserica catedrală din Arad. În această și s'a celebrat sânta Liturgiă prin Pré Sântia Sântia Sa părintele Episcop Ioan Mețian, asistat de preoțimea din localitate, ér la sfêrsitul sfinitei Liturgii s'a oficiat docologia, ridicându-se rogațiuni ferbinți cătră Cel Atotputernic pentru îndelunga viață și sănătate a Măjestaților Lor, Augustilor nostri Suverani și a întregii Case domnitóre ér la timpul sêu Pré Sântia Sa întru însemnatarea zilei a întrunit la masă pre membrii Consistoriului și alți onorațiori din loc.

* *La institutul pedagogic-teologic din Arad* înscrierile elevilor pentru anul scolastic 1893/4 se

vor face în zilele: 1 și 2 Septemvre calendariul nou a. c. în órele dela 8—12 înainte de amédi, ér în órele dela 3—6 după amédi aceleași zile se vor ține esamenele de repetițiune cu elevii îndreptați la acestea; în ziua de 3 Septemvre n. se va celebra învócarea Duchului sfânt în biserica catedrală, și apoi se va face sfîntirea apei în sala mare a seminariului diecesan. În 4 Septemvre se vor începe prelegerile.

* *Avis* pentru părinții cari doresc a-și aduce pruncii la gimnasiul superior gr. cat. de Beiuș. — Lipsele mari ale timpului referitoriu la susținerea institutului nostru de învățământ ađi nu se mai pot acoperi nici prin enormele sacrificii aduse până aci; drept ce Pré Ven. Consistoriu al diecesei gr. cat. de Oradea-mare, s'a vedut necesitat a ridica didactrul începênd cu anul școl. 1893/4 dela 12 fl. la 18 fl. care sumă este de a se solvi în 2 rate: în 1 Septembre la imatriculare 9 fl., și la 1 Ianuarie alți 9 fl. Tot la înscriere trebuie a solvi: a) taxa de imatriculare 2 fl.; b) taxa pentru desemn 50 cr, c) taxa pentru biblioteca tinerimei 50 cr. și d) pentru reportul gimnasiului 60 cr. — Direcțiunea.

C o n c u r s e.

Prin acesta se escrie concurs pe vacanta stațiune învățătóreșca din **Paiusieni** cu termin de alegere pe **5 Septemvre a. c.** până când recurenții și vor subșterne recursele sale pe calea P. On. oficiu inspectoral din Buteni și se vor presenta în vre-o Dumineca în biserica din loc ca să se facă cunoscuți poporului.

Venitele acestei stațiuni sunt:

a) în bani gata 100 fl., b) 13 sinice bucate 84 fl. 50 cr., c) curatoratul, conferințele și scripturistica 32 fl., d) 2 sinici fasole 12 fl., e) 5 stêngeni de lemne, afară de a scolei 35 fl., f) venitele cantorale 12 fl. Suma 275 fl. 50 cr., afară de aceste cuartir bun și grădină mare de legume.

Paiusieni, la 6 August 1893.

Comitetul parochial.

Cu scirea mea: CONSTANTIN GURBANU, m. p. protopresbiter, inspect. cerc. de școle.

Pre basa decisului venerabilului consistoriu de sub Nr. 580/1893. se deschide concurs pentru ocuparea postului învățătóreșca dela școla I-a din comuna **Cenadulunguresc**, cu termin de alegere pe **29 Aug. v. a. c.** până când se vor primi și recursele.

Emoluminte: 1. Cuartir corespundêtor cu grădină binecultivată; 2. Bani gată 300 fl. 3. Pământ arétóriu 4 jugere catastrale de prima calitate în preț de 100 fl. 4. 3 orgii de lemne de foc în natură, eventual 24 fl. 5. Pentru conferințele învățătóreșca 18 fl. 6. Paușal de scris 5 fl. — Ștole cantorale: a) dela înmormentări cu hora mortului 1 fl., fără acesta 40 cr., b) dela părăstas 50 cr., c) dela cununii 40 cr.

Recursele pentru acest post — adresate comitetului parochial — fiind ajustate conform prescrișelor stat. organic, au a-sé subșterne Preonoratului Domn Moise Bocșan, protopresbiter și inspector de școle în Arad.

Sé mai poftesce dela recurenți, ca până la alegere

să se prezenteze în s-ta biserică pentru a-și arăta desteritatea în rituale.

Cenadul-unguresc, în 12/24. Iuliu 1893.

Comitetul parochial.

Conțeles cu: **MOISE BOCSAN**, m. p. protoereu inspector școl. cerc.

—□—

Pentru deplinirea stațiunii învățătoresci din comuna **Nădab**, să escrie concurs cu termenul de alegere pe **29 August st. v. c.**

Emolumentele sunt: 1. Bani gata 250 fl. 2. 6 jugere de pământ arătoriu 16800 stângeni □ computat în calcul de mijloc 50 fl., 3. 6 stângeni de lemne din care să va încădi și școla de învățământ. 4. Pentru conferințe 10 fl., 5. Încălditul și curățirea școlei 10 fl., 6. Scripturistică 10 fl., 7. Dela înmormântari 50 cr., 8. Pășunărit pentru două capete de vite grătit; 9. Cuartir cu toate apartinențele.

Dela recurenți se pretinde ca să producă testimoniu de calificățiune învățătorescă (și din limba magiară), să observă însă că alesul numai după un an de probă va fi recomandat ven. consistoriu spre întărire.

Încât nu se vor prezenta recurenți cu calificățiune recerută să vor admite la candidare și preparanți absoluți.

Recurenții au a-și trimite recursul adresat comitetului parochial mult Onoratului Domn administrator protopopesce Iosif Beșan, paroch în Giula (B.-Gyula) până în 25 August.

Doritorii a ocupa acesta stațiune sunt poftiți a-să prezenta în biserică de aici în cutare Duminecă ori sârbătore spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parochial gr. or. rom. din **Nădab**, ținută în 25 Iulie 1893.

Georgiu Crainic, m. p. *Demetriu Muscanu*, m. p.
preș. com. par. not. com. par.

În conțelegere cu mine: **IOSIF BEȘAN**, m. p. inspector școlar.

—□—

Pentru ocuparea definitivă a postului de învățător la școla ort. rom. din **Chișoda**, să escrie concurs cu termenul de alegere pe **22 August (3 Sept.) c.**

Emolumentele anuale sunt: 1. Bani gata 120 fl.; 2. Pentru conferință și scripturistică 10 fl.; 3. 30 meți de grâu; 4. 7 orgii de lemne din cari are a să încăldi și sala de învățământ; 5. 4 jughere pământ arător având alesul a suporta sarcinile legate de el; 6. cortel liber cu 2 chilii, cămară, tindă și grădină; 7. delă înmormântări unde va fi chemat 50 cr. v. a.

Recursele ajustate cu documentele preserise sunt a-se adresa oficiului protopresbiteral în Timișóra (Fabrik). În lipsă de recurenți deplin calificăți, să vor admite la candidare și preparanți absoluți, a căror întărire definitivă va urma însă numai după un an de pracsă, și după producerea testimonului de calificățiune. Reflectanții au a-să prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătore în s. biserică de acolo, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parochial ținută în Chișoda, la 29 Iunie v. 1893.

Comitetul parochial.

Cu consensul protopresb.: **Dr. TR. PUTICI**, m. p. inspector de școle.

—□—

Cu termen de alegere pe **29 August (10 Sept.) a. c.** să escrie concurs pentru stațiunea de învățătoare la școla de fetițe ort. rom. din **Izvin**.

Emolumentele anuale sunt: 1. Bani gata 150 fl. v.

a.; 2. ca paușal și pentru conferința învățătorescă 8 fl.; 3. 27 chible grâu și 20 chible cucuruz în natură; 4. 2 jughere pământ și un estravilan de 1/4 jugher; 5. 16 metri de lemne, din cari să va încăldi și sala de învățământ; 6. cortel liber și grădină.

Recursele instruite cu documentele de calificățiune sunt a să adresa oficiului protopresbiteral din Timișóra (Fabrik). Reflectantele au a să prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătore în s. biserică de acolo, spre a-și arăta desteritatea în cantul bisericesc.

Din ședința comitetului parochial ținută în Izvin, la 24 Mai v. 1893.

Comitetul parochial.

Cu consensul protopresb.: **Dr. TR. PUTICI**, m. p. inspector de școle.

—□—

Să escrie concurs pe postul de învățătoare la școla de fete clasa a II-a **Toracul-mare**, comitatul Torontal, inspectoratul Banat-Comloș, cu termenul de alegere pe **29 August v. a. c.**

Emolumentele anuale sunt: 1. Salariu 300 fl. v. a. 2. Pentru conferințe 15 fl. 3. Pentru scripturistică 5 fl. 4. Cortel liber și grădină de legumi. 5. Pentru încăldirea salei de învățământ, să va îngriji comuna bisericăscă.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt avisate a-și substerne recursesle instruite conform „Stat. org.” Pré On. D. protopresbiter și inspector școlar Paul Miulescu, în Nagy-Komlós, Torontál-megy, până la termenul sus pus, și după posibilitatea a să prezenta înainte de alegere în comună.

Dat din ședința comit. par. ținută la 25 Iuliu v. 1893.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **Pré On. D. PAUL MIULESCU**, protopresbiter.

—□—

Pentru vacanta stațiune învățătorescă din **Chertișiu**, prin acesta să deschide concurs cu termen de alegere la **22 August st. v.** până când recurenții vor avé a-să prezenta vre-odată la biserică și-și vor substerne recursesle sale provădute cu testimoniu de examen de calificățiune — pe calea Prea On. oficiu inspectoral din Buteni (Butyin).

Venitele începate cu această stațiune sunt: a) Salariu în bani 150 fl.; b) 12 cubule de bucate à 6 fl.: 72 fl.; c) 5 stângeni de lemne, anume pentru învățătoriu: 30 fl.; d) Pentru conferință 5 fl.; e) Venituri cantonale 15 fl.; f) Două cară de fân 20 fl.; g) 4 jugere pământ arătoriu à 7 fl.: 28 fl.; laolaltă 320 fl.; peste aceste cuartir liber cu grădină spațioasă.

Chertișiu, la 20 Iulie 1893.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **CONSTANTIN GURBAN**, m. p. protopresbiter inspect. școl.

—□—

În urmarea ordinațiunei venerabilului consistoriu gr. or. Oradan de datul 4/16 Laiu, Nr. 621/120B. 1893, lângă preotul **Michail Mangra**, din comuna **S.-Săldăbagiu**, devenit la neputințe, sistemisându-se post de capelan și devenind vacant pentru îndeplinirea acestuia să escrie concurs pe lângă jumătate din toate beneficiile parochiale, care fac 632 fl. v. a. estimate de comitetul parochial și aprobate și din patea sinodului parochial de acolo.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan sunt avisati a-și substerne recursesle până la 4/16 Sept. subscrisului protopresbiter, ér în **5/12 Septemvrie** să va ținea alegerea, având a dovedi, că au calificățiune pentru parochie de a doua classă și totodată până la ziua ale-

gerei a-să presenta la s. biserică pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Dat în S.-Săldăbagiu, 20 Iulie 1893.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: ELIA MOGA, m. p. protopresbiter Beiușului.

—□—

Conform ordinațiunei venerabilului consistoriu gr. or. Oradan de datul 14/26 Iunie, Nr. 665/140B. 1893, se escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a parochiei **Ds. Forreu** cu filia **Prisaca**, pe lângă următoarele dotațiuni:

1. Folosirea casei parochiale cu grădină în preț de 40 fl.; 2. Pământul parochial de 10 cubule prețuit 80 fl.; 3. Câte una ziua de lucru dela 230 de numere per 30 cr.: 69 fl.; 4. Birul preoțesc câte o măsură de curuz sfărmat dela totă casa prețuit în 230 fl.; 5. Folosirea cimiteriului 10 fl.; 6. Stolele preoțești după calculul de mijloc 60 fl. — Suma venitelor 489 fl.

Doritorii de a ocupa această parochiă de classa a III-a sunt avisați a-și trimite recursese adresate comitetului parochial protopresbiterului tractual în Robogány, până la 28 August v. c. ăra în **29 August v. c.** se va ținea alegerea poftindu-să recurenții a să presenta până la ziua alegerii la s. biserică pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale. — Răbăgani, 18/30. Iulie 1893.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: ELIA MOGA, m. p. protopresbiterul Beiușului.

—□—

Să escrie concurs pentru parochia din **Tăgădău**, de a III-a clasă în protopresbiteratul Beliu cu termin de alegere **5/17 Sept. c.**

Dotațiunea parochială este: 1. Birul preoțesc dela 120 căși câte $\frac{1}{2}$ măsură de bucate; 2. veniturile stolarie dela 120 căși; 3. pământul parochial de 25 cubule; 4. pascălău de 12 holde catastrale; 5. 25 de țile de plug; 6. 75 de țile de lucru cu mâna, pentru locuință alegândului preot să va îngriji comuna bisericăscă.

Aspiranții la acăsta parochiă au să-și substernă suplicele ajustate cu documentele prescise la subsemnatul protopresbiter în Ucuriș (Ökrös) până în 31 Aug. v. c. și cu observarea §. 18 din regulamentul pentru parochii, să pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Ucuriș, 24 Iulie 1893.

Pentru comitetul parochial:

Petru Suciu, m. p.
protopresbiter.

—□—

Pentru deplinirea postului învățătoresc dela clasa inferioară din **Halmagiu**, devenită vacantă, prin pensionarea fostului învățătoriu **Ioan Costina**, se escrie concurs cu termin de alegere pe **8 Septembrie v. c.**

Emolumintele anuale sunt: a) Salariu învățătoresc 325 fl.; b) pentru lemne 40 fl, din care va avea a încălzi și școala; c) pentru cantorat din cassa biserici 40 fl.; d) alte venite cantorale stolare 40 fl, de tot 425 fl.; e) cuartir corespundătoriu și grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa acest post au a produce: testimoniu că au absolvat cěl puțin 4 clase gimnasiale, testimoniu de cualificațiune cu calcul distins, atestat din limba magiară și atestat că e de religiune a ort. română.

Recursese astfel înstruate, și adresate comitetului parochial, au a se trimite inspectorului școlar Ioan Groza, până la 5 Septembrie v. c. în Halmagiu.

Competenții au a să presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sfânta biserică din Halmagiu spre a-și

arăta desteritatea în cântări și tipic, cei cu cualificațiune pentru conducerea corului vor fi preferiți.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: IOAN GROZA, m. p. protop-inspector școlar.

—□—

Pe stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. din comuna **Suiug**, inspectoratul Orădii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe **2/14 Septembrie 1893.**

Emolumintele sunt:

1) 16 iugere pământ arătoriu și livadă și o cănepiște 100 fl.; 2) 16 cubule bucate (grâu și cucuruz 80 fl.; 3) dela 64 Nr. de case, câte 40 cr. și dela fiecare prunc deobligat la școala, câte 50 cr.: 38 fl 60 cr.; 4) țile de lucru: cu plugul 8, cu mânil 21.: 26 fl 50 cr.; 5) 3 orgii de lemne 15 fl.; 6) venitele cantorali 27 fl.; 7) cortel cu grădină 20 fl. de tot 307 fl 10 cr.

Recursese ajustate conform presciselor stat. org. și adresate comitetului parochial din Suiug, să se trimită subscrisului în Oradea-mare, până 30. Aug. v., având recurenții a să presenta până la alegere în sfânta biserică din comuna amintită, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. prot. inspect. școl.

—□—

Se escrie concurs pentru stațiunile învățătoresci din:

1. **Calea mare**, cu termin de alegere pe **25 Aug. v. 1893.** dotațiunea este în bani gata 300 fl., venitele cantorali și cortel în natură.

2. **Hidișelul-superior**, cu termin de alegere pe **26 Aug. v. 1893.**, dotațiunea este: în bani dela 130 Nr. câte 1 fl., ăr în naturale, câte 1 măsură bucate în preț de 1 fl. = 260 fl.; venitele cantorali 20 fl.; 1 întravilan și 3 iugere pământ estravilan 30 fl.; cortel în natură.

3. **Sentelec**, cu termin de alegere pe **26 Aug. v. 1893.** — dotațiunea este: dela 95 Nr. de case câte 2 fl.: 190 fl.; 1 întravilan și 16 iug. estravilan, pământ arătoriu și fânaț: 45 fl.; dela 95 Nr. de case câte $\frac{1}{2}$ măsură bucate: 47 fl 50 cr.: venitele cantorali 10 fl.; lemne de încălțit 25 fl.; cortel în natură cu grădină de legumi.

4. **Dernișora**, cu termin de alegere pe **1/13 Septembrie 1893.** Emolumintele: în bani dela totă casa câte 60 cr.: 57 fl.; dela 95 case câte 1 măsură de bucate: 118 fl 75 cr.; 2 orgii de lemne 16 fl.; 8 iugere pământ arătoriu și pașiune 30 fl.; venitele cantorali 20 fl. Țile de lucru: cu plugul 22, cu mânil 73,: 64 fl 40 cr. — de tot 326 fl 15 cr., precum și cortel în natură.

Recursese ajustate conform presciselor stat. org. să se trimită subscrisului în Oradea-mare, cel puțin cu trei țile înainte de terminul de alegere, având recurenții până la alegere să se presentese în biserică locală spre a-și arăta desteritatea în cant. și tipic.

Toma Pacala, m. p.

prot. inspect. școl.

—□—

Să escrie concurs pe stațiunea învățătorescă din **Miriău**, inspectoratul Orădii-mari, cu termin de alegere pe **Mercuri în 25 August (6 Sept.) 1893.**

Emolumintele sunt:

1) Dela 115 Nr. de case câte 1 fl. 69 cr. de tot 194 fl. 35 cr., 2) Dela 115 Nr. de case câte $\frac{1}{2}$ măsură bucate (grâu și cucuruz) 73 fl. 50 cr., 3) Dela 115 Nr. de case câte 2 litre fasole 13 fl. 80 cr., 4) 1 iuger de

pământ 5 fl., 5) Stolele cantorali 15 fl., 6) Cortel cu grădină de legumi 30 fl. De tot 331 fl. 65 cr.

Recursele ajustate conform stat. org. și adresate comitetului parochial din Mierlău sunt a se trimite scrisurii în Oradea-mare până în 22 August v., érá recurenții au a se presenta până la alegere în sânt'a bisericii din pomenita comună, spre a-și aréta desteritatea în cânt și tipic.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop și inspect. școlar.

—□—

Se escrie concurs pentru deplinirea definitivă a postului învățătoresc dela șcôla inferiôră nouă din comuna Șeitin, cu termin de alegere pe **22 August (3 Sept.) a. c.**

Emolumintele în salar anual: 1) 400 fl. în bani solvinđi în rate lunari, după un serviț binemeritat de 5 ani, recunoscut de comit. paroch. îmbunătățire de salar 50 fl., după un serviț binemeritat de 10 ani, recunoscut éráși de comit. paroch. îmbunătățire éráși de 50 fl., de aci încolo salar regulat 500 fl.; 2) pentru quartir 40 fl. 3) pentru lemne de foc 30 fl.; 4) pentru scripturistică 6 fl. 5) pentru conferință 2 fl. la ți și trăsură.; 6) dela înmormântări, unde va fi poftit 50 cr, curățirea și încăldirea șcôlei atinge comuna bisericescă.

Doritorii de a ocupa acest post au a substerne documentele lor conform statutului organic adresate comit. paroch. în Șeitin (cottul Cianad, inspect. Arad) Prea-onoratului Domn inspector școlar Moise Bocșan, protopop în Arad, până cu 8 ȃile înainte de alegere, și tot până la acest termin recurenții se pot presenta în sfânta biserică din Șeitin, pentru a-și manifesta desteritatea în cele rituale

Recurenții provéduți cu testimonii despre absolvirea de clase gimnasiale, reale ori civile, vor fi preferiți.

Dat în ședința comit. paroch. rom. gr. ort. ținută în 4/16. Iulie 1893.

Constantin Roșca, m. p.
președ.

Ilie Moțiu, m. p.
notariu.

Conțeles cu: MOISE BOCȘAN, m. p. prot. insp. școl. cerc.

—□—

Se escrie concurs pentru deplinirea definitivă a postului învățătoresc dela șcôla superiôră română gr. ort. din comuna Șeitin, cu termin de alegere pe **22 Aug. (3 Sept.) a. c.**

Emolumintele în salar anual: 1) 400 fl. în bani gata solvinđi în rate lunari; după un serviț binemeritat de 5 ani, recunoscut de comit. paroch. îmbunătățire de salar 50 fl. — după un serviț binemeritat de 10 ani, éráși recunoscut de comit. paroch. îmbunătățire de 50 fl. de aci încolo salar regulat 500 fl.; 2) 50 fl. pentru conducerea corului; 3) 6 fl. pentru scripturistică; 4) pentru conferință 2 fl. la ți și trăsură liberă; 5) quartir liber; 6) dela înmormântări minimum 50 cr; — încăldirea șcôlei și a chiliei învățătorului cu paie și curățirea șcôlei atinge comuna bisericescă.

Doritorii de a ocupa acest post au a substerne documentele lor conform statutului organic, adresate com. paroch. din Șeitin (cottul Cianad, inspect. Arad) Prea onoratului Domn inspector școlar Moise Bocșan, protopop în Arad, până cu 8 ȃile înainte de alegere, și tot până la acest termin recurenții se pot presenta în sfânta biserică din Șeitin, pentru a-și manifesta desteritatea în cele rituale.

Dela recurenți se poftesce a fi apți în conducerea corului.

Recurenții provéduți cu testimonii despre absolvirea de clase gimnasiale, reale ori civile, vor fi preferiți.

Dat în ședința comit. paroch. rom. gr. ort. din Șeitin, ținută în 4/16 Iulie 1893.

Constantin Roșca, m. p.
președinte.

Ilie Moțiu, m. p.
notariu.

Conțeles cu: MOISE BOCȘAN, m. p. prot. insp. școl. cerc.

—□—

Pentru deplinirea definitivă a postului învățătoresc dela șcôla din nou înființândă din comuna Șeitin, prin acesta se escrie concurs cu termin de alegere pe **22 Aug. (3 Sept.) a. c.**

Emolumintele în salar anual: 1) 400 fl. în bani solvinđi în rate lunari, după un serviț binemeritat de 5 ani, recunoscut de com. paroch. îmbunătățire de salar 50 fl., după un serviț binemeritat de 10 ani, recunoscut éráși de com. paroch. îmbunătățire éráși de 50 fl., de aci încolo salar regulat 500 fl.; 2) quartir liber; 3) pentru scripturistică 6 fl.; 4) pentru conferință 2 fl. la ți și trăsură; 5) dela înmormântări unde va fi poftit 50 cr, încăldirea șcôlei cu paie, și a chiliei învățătorului, atinge comuna bisericescă.

Doritorii de a ocupa acest post, au a substerne documentele lor conform statutului organic, adresate comit. paroch. din Șeitin, (cottul Cianad inspect. Aradului) Prea-onoratului Domn inspector școlar Moise Bocșan, protopop în Arad, până cu 8 ȃile înainte de alegere, și tot în acest timp recurenții se pot presenta în sfânta biserică din Șeitin, pentru a-și manifesta desteritatea în cele rituale.

Recurenții, cari pot produce testimonii despre absolvarea de clase gimnasiale, reale ori civile, vor fi preferiți.

Dat în ședința com. paroch. rom. gr. ort. ținută în Șeitin, în 4/16 Iulie 1893.

Constantin Roșca, m. p.
președinte.

Ilie Moțiu, m. p.
notariu.

Conțeles cu: MOISE BOCȘAN, m. p. protop. insp. școl. cerc.

—□—

Devenind vacantă stațiunea învățătorescă-cantorala dela șcôla confesională gr. or. din **B.-Csaba** (cottul Békés), se escrie concurs cu termin de **30 de ȃile dela prima publicare.**

Emolumintele sunt: 1) în bani gata, solvinđu-se anticipando lunarmente 150 fl.; 2) 10 iugere pământ, cu venit anual de 150 fl.; 3) pentru conferințe 10 fl.; 4) dela înmormântări unde va fi poftit, mari 1 fl., mici 50 cr.; 5) cortel liber cu două încaperii, culină și grădină.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt avisați a-și substerne recoursele instruate, cu testimoniu de calificațiune și de limba magiară, Pré On. Domn administrator protopopesc și inspector școlar Iosif Beșan în Gyula (cottul Békés) în termin de 25 de ȃile dela prima publicare, având recurenții a se presenta în vre-o Duminecă ori sêrbătore în fața locului, pentru a-și aréta desteritatea în cele rituale.

Sê observă, că alegéndul numai după espirarea unui an pôte fi întărit.

Din ședința com. par. ținută în B.-Ciaba, la 2 Iulie n. 1893.

Pentru comitetul parochial:

Victor Popoviciu, m. p.
preot, ca preș.

În conțelegere cu mine: IOSIF BEȘAN, m. p. adm. protopopesc inspector școlar.

—□—